

başkasına asla ibadet etmemenizi, anaya-babaya iyi davranmanızı kesin olarak emretti. Eğer onlardan biri, ya da her ikisi senin yanında ihtiyarlık çağına ulaşırsa, sakın onlara 'f' bile deme; onları azarlama; onlara tatlı ve güz söz söyle." (İsrâ, 17/23) Yüce Rabbimiz bu ayet-i kerime ile yalnız kendine kulluk etmemizi, O’na şirk koşmamamızı ve ana-babamıza iyilik etmemizi emretmektedir. Yani yüce Allah kendine kulluktan sonra ana-baba hukukunu dile getirip onlara itaati ve görüp gözetmeyi bizlere emrediyor. Bir başka ayet-i kerimede de aynı şekilde;

وَوَصَّيْنَاْلاِنْسَانَبِوَالِدَيْنِحَمَلَتَقُلْلَهُمَاقَوْلاًكَرِيمًا "Rabbin, kendisinden başkasına asla ibadet etmemenizi, anaya-babaya iyi davranmanızı kesin olarak emretti. Eğer onlardan biri, ya da her ikisi senin yanında ihtiyarlık çağına ulaşırsa, sakın onlara 'f' bile deme; onları azarlama; onlara tatlı ve güz söz söyle." (İsrâ, 17/23) Yüce Rabbimiz bu ayet-i kerime ile yalnız kendine kulluk etmemizi, O’na şirk koşmamamızı ve ana-babamıza iyilik etmemizi emretmektedir. Yani yüce Allah kendine kulluktan sonra ana-baba hukukunu dile getirip onlara itaati ve görüp gözetmeyi bizlere emrediyor. Bir başka ayet-i kerimede de aynı şekilde;

وَوَصَّيْنَاْلاِنْسَانَبِوَالِدَيْنِحَمَلَتَقُلْلَهُمَاقَوْلاًكَرِيمًا "Rabbin, kendisinden başkasına asla ibadet etmemenizi, anaya-babaya iyi davranmanızı kesin olarak emretti. Eğer onlardan biri, ya da her ikisi senin yanında ihtiyarlık çağına ulaşırsa, sakın onlara 'f' bile deme; onları azarlama; onlara tatlı ve güz söz söyle." (İsrâ, 17/23) Yüce Rabbimiz bu ayet-i kerime ile yalnız kendine kulluk etmemizi, O’na şirk koşmamamızı ve ana-babamıza iyilik etmemizi emretmektedir. Yani yüce Allah kendine kulluktan sonra ana-baba hukukunu dile getirip onlara itaati ve görüp gözetmeyi bizlere emrediyor. Bir başka ayet-i kerimede de aynı şekilde;

وَوَصَّيْنَاْلاِنْسَانَبِوَالِدَيْنِحَمَلَتَقُلْلَهُمَاقَوْلاًكَرِيمًا

عَلَى وَهْنٍ
وَفِصَالُهُ
فِى
عَامَيْنِ
اَنِ اشْكُرْ
لِى
وَلِوَالِدَ
10;ْكَ اِلَىَّ
الْمَصِيرُ
“İnsana da, anne babasına iyi davranmasını emrettik. Annesi, onu her gün biraz daha
gü ç sü z dü şerek karnında taşımıştır. Onun sütten kesilmesi
de iki yıl içinde olur. (İşte onun için) insana şöyle emrettik: “Bana ve
anne babana şükret. Dönüş banadır.”.” (Lokman, 31/14)
buyurmaktadır. Rabbimizin bu konudaki emirleri gayet açık olarak
önümüzde bulunmaktadır. Şüphesiz her bir mümin bu emirlerden
nasibi kadarını alacaktır. Anneye, babaya, akrabaya, komşuya gösterilen veya
gösterilmesi istenen bu saygı ve sevgi, İslam’dan başka hiçbir dinde ve
düşünce sisteminde bu kadar ölne çıkarılmamıştır. Hz. Peygamber (s.a.s),
şefkat timsali annelerimiz için;
اَلْجَنَّةُ
تَحْتَ
أَقْداَمِ
الْأُمُّهاَ
78;ِ.. “Cennet annelerin ayakları altındadır.” “Ayağına sarıl, cennet
oradadır” (Nesaî, “Cihad”, 6) buyurmuş, ayrıca baba hakkını dile
getirirken de لا يَجْزِي
ولَدٌ
والِداً
إِلاَّ أَنْ
يَجِدَهُ
مملُوكاً ،
فَيَشْتَرِي
14;هُ ،
فَيَعْتِقَه
15; “Bir evlat babasını köle olarak bulsa, onu satın alıp hürriyete kavuştursa,
yine de onun hakkını tam olarak öldeyemez” (Müslim, “İtk”, 25)
ikazını yapmıştır. O halde ana-babamızı her zaman başımızın üzerinde taşımayı şeref
bilmeliyiz. Yaşlılıklarında onların kadrini daha da iyi takdir etmeli, başımızdan atmak,
hizmetlerinden kaçınarak, huzurevlerine göndermek gibi bir yanılaşa asla
düşmemeliyiz. Ç ünkü bu onlara en büyük işkence, yıkım ve
zulüm, hatta sağ iken mezara koymaya benzeyen bir harekettir. Bizim toplumumuzun
bünyesine uymayan ve asla olmaması gereken bu tür tutum ve davranışların varlığı
maalesef çevremizde duyulmaya başlamıştır. Anne-babayı aileden dışlayan batı toplumları
geçmişle gelecek arasındaki kültür köprüsünü yıktıkları
için bu günkü kargaşaya düşmüşlerdir. Bu gibi davranışlardan
kaçınarak “Belirli bir yaşantıdan sonra anne-baba ayak bağı oluyor” fikri
yerine, bu konuda dinimizin görüş ve felsefesine kulak vermemiz, o mutluluk
kaynağına yönelmemiz şüphesiz en yerinde hareket olacaktır. Mensubu olduğumuz

yüce dinimizin ve kaynağını yine dinimizden alan örfümüzün ebeveynü muamelede izlediğı yol bu şekildedir. İnanç ve düşüncesi bu anlayışla yoğrulmuş olan bizler için ana-babalarımıza davranışımız konusunda aslında başka herhangi bir şeye, senede bir gün hatırlanmak için anneler veya babalar gününe de ihtiyaç yoktur. Günümüzde, bir yıl boyunca kendisini türlü meşakkatlerle yetiştirip büyüten bir anne-babası olduğunu dahi hatırlayamayanlar için böyle öz el günlerin ortaya konulması, unutulup, bir köşeye atılan ana-babaların günüllerine acaba gerekli hisleri yaşatmaya yeterli olabiliyor mu? Sadece bu günlere öz el sevgi tezahürlerinin ortaya konulması kültürümüze ve insanımıza yakışan bir davranış türü olabilir mi? Ana-babalarımıza karşı gürevlerimizi yapmış olmanın hazzını bu sayede ne kadar elde edebiliriz acaba? Yüce Allah okuduğumuz bu ayette bizleri şu şekilde yönlendiriyor: رَبُّكَاَلاَّتَعْبُدُوااِلاَّاِيَّاهُوَبِالْوَالِدَيْنِاِحْسَانًااِمَّايَبْلُغَنَّعِنْدَكَالْكِبَرَاَحَدُهُمَااَوْكِلاَهُمَافَلاَتَقُلْلَهُمَااُفٍّوَلاَتَنْهَرْهُمَاوَقُلْلَهُمَاقَوْلاًكَرِيمًا “Rabbimiz, yalnız kendisine kulluk etmemizi ve ana-babaya iyilikte bulunmamızı buyurur. Şayet iki-sinden biri veya her ikisi yanınızda iken ihtiyarlayacak olurlarsa, onlara ‘öf ‘ bile demeyiniz, onları azarlamayınız. İkisine de hep tatlı söz söyleyiniz. Yumuşaklık ve alçak gönüllükle onların üzerine kanatlarınızı geriniz.” (İsrâ, 17/23) Bu uyarıdan sonra Rabbimiz ana- babalarımız için şöyle dua etmemizi öğütlüyor:

وَاخْفِضْلَهُمَاجَنَاحَالذُّلِّمِنَالرَّحْمَةِوَقُلْ

[illegible]